

Handleplan for internationalisering 2021-2024

Arbejdsmarked, videnssamfund og erhvervs klima
Januar 2021



Styringstrekant

Handleplanen tager afsæt i Sønderborg Kommunes styringstrekant. Styringstrekanten sikrer en helhedsorienteret udvikling og sammenhæng mellem vision og strategi, kommuneplan, politikker, planer og handlinger. Som det fremgår af styringstrekanten, er 'Planer' afledt af byrådets visioner.

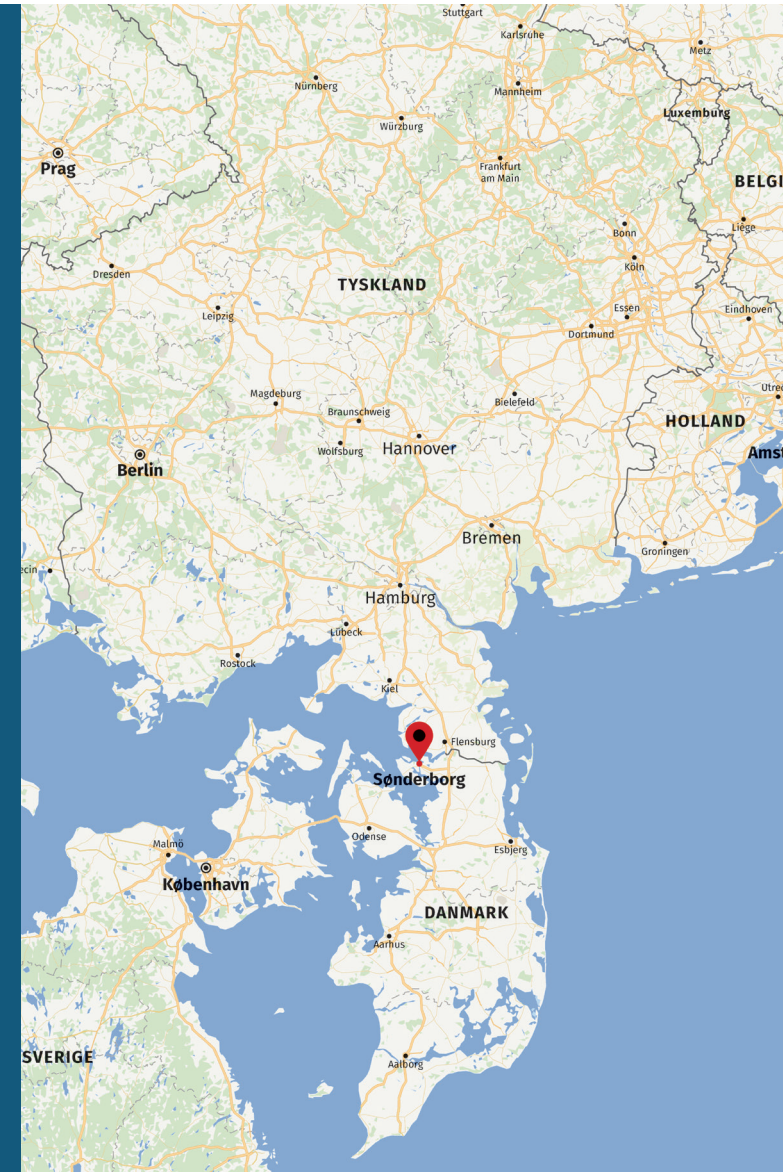
Grundfortælling

I Sønderborg er hele Europa inden for din rækkevidde. Det er her, at Skandinavien og det kontinentale Europa mødes og bindes sammen. Storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel er vores tætte naboer, imens den veludbyggede infrastruktur med motorvej og lufthavn sikrer korte afstande til andre metropoler som f.eks. Berlin og København.

Vores særlige placering som naturligt knudepunkt i grænselandet har givet os en helt speciel evne til at samarbejde på tværs af grænser, kulturer og skel, og i dag bor og lever 120 forskellige nationaliteter i Sønderborg.

På den ene side rummer Sønderborg alle storbyens karakteristika: Nogle af Danmarks største globale industrikoncerner ligger her. Universitetets campus er landets mest internationale med studerende fra over 50 lande, og snakken på alverdens sprog summer i byens mange restauranter og caféer. Det er også i Sønderborg, at du finder ligeså mange kulturoplevelser og events, som der er dage i året.

Men Sønderborg er på samme tid også noget ganske andet, for vi er en storby midt i naturen. Her er skove, strande, bakker, lunde og søer. Her er 250 km krøllet kystlinje. Her er plads til udfoldelse, ro og dybde.





Bæredygtige
byer, lokal-
samfund og
fællesskaber



Uddannelser



Arbejdsmarked,
videns-
samfund og
erhvervs-klima



Grøn
omstilling



Turist-
destination



Byrådets
Vision og
Planstrategi



Et godt
liv

Arbejdsmarked, videnssamfund og erhvervs-klima

Vi er en del af fremtidens arbejdsmarked og videnssamfund. Vi prioriterer innovation og digitalisering. Vi går forrest som kommune og tør investere i en fremtid, der skaber erhvervs-klima i topklasse. Vores nøgleord er uddannelse, iværksætteri og stærk infrastruktur. Vi vil også arbejde målrettet med at forenkle og forbedre vores administrative processer.

De seks fokusområder

Byrådets Vision og Planstrategi tager udgangspunkt i hele Sønderborg Kommune – med områdets unikke position med særegne landskaber, landsbyer, byer og kulturhistorie.

Byrådets tre fyrtårnsprojekter, Project Zero, Byens Havn og Nordals Ferieresort, er udtryk for, at vi tør satse, prioritere, handle og gennemføre. De seks fokusområder er udpeget af Byrådet og skal skabe sammenhæng mellem den overordnede vision for kommunens udvikling og de fokusområder samt handlinger, der arbejdes med på tværs af fagudvalg og politisk ståsted. De seks fokusområder er udtryk for en politisk prioritering af emner, som skal sætte retning for arbejdet i hele Sønderborg Kommune.

Indledning

Sønderborg har en unik beliggenhed mellem Skandinavien og det kontinentale Europa. Der er ikke langt til storbyer som Flensborg, Hamborg og Kiel, og fra Sønderborg Lufthavn kan man være i København på 30 minutter. Der bor mere end 120 forskellige nationaliteter i kommunen, på universitetet er der et internationalt miljø med mange udenlandske studerende, og nogle af Danmarks store globale industrikoncerner er placeret i området. Internationalisering og globalt udsyn er med til at præge hverdagen i kommunen og er derfor også centrale temaer i Byrådets Vision 2018-2021.

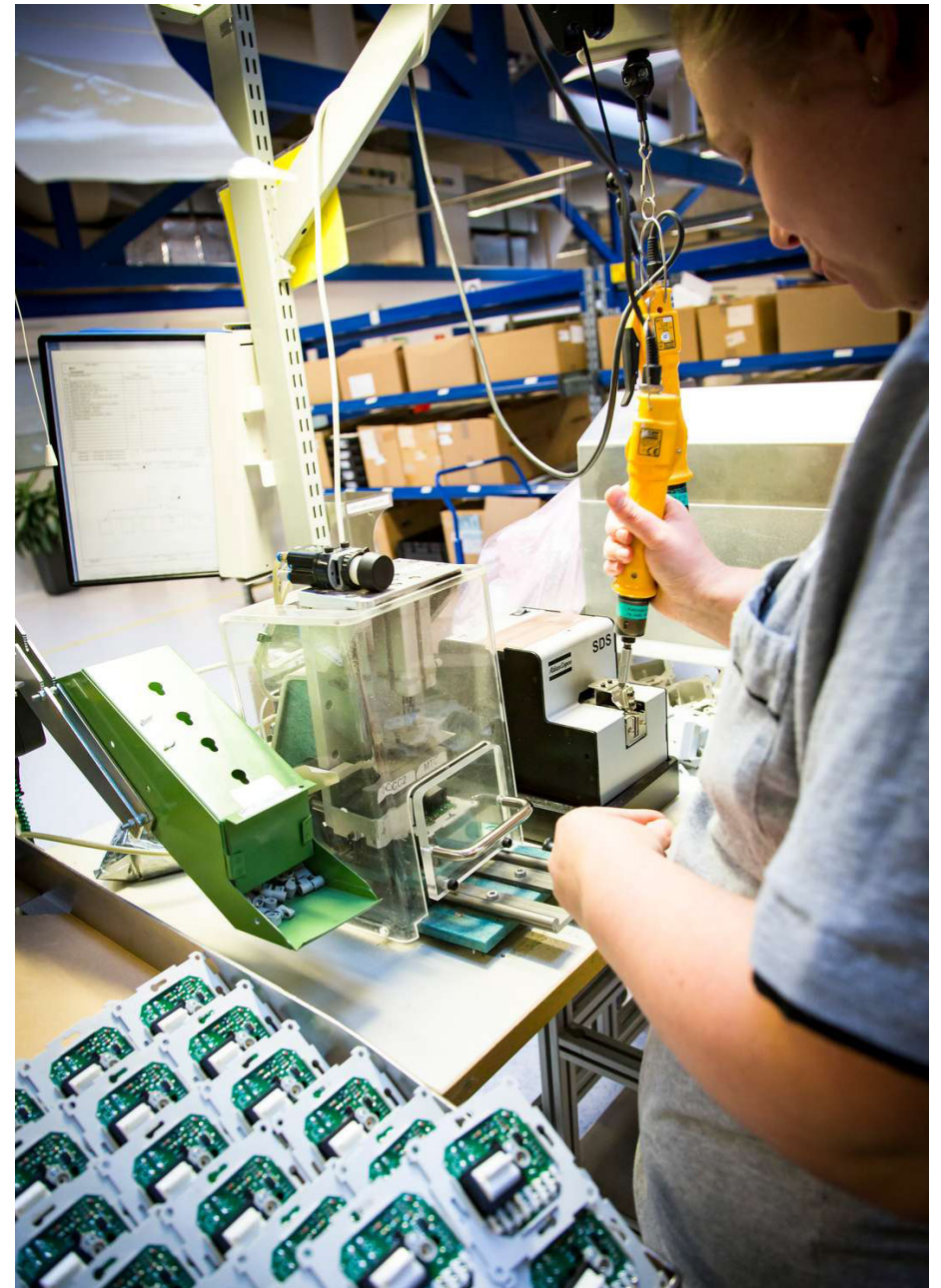
Sønderborg Kommune arbejder med internationalisering i et bredt perspektiv. Det gælder på uddannelsesområdet gennem Sønderborg Kommunes medlemskab af Unesco Learning Cities og flere internationalt orienterede uddannelsesinstitutioner.

Det gælder på kulturområdet med mange kulturbegivenheder og events med et internationalt fokus. Og det gælder ikke mindst på erhvervsområdet, hvor især de lokale virksomheders styrkeposition inden for udviklingen af bæredygtige løsninger og grøn teknologi er med til at placere Sønderborg på verdenskortet.

Sønderborg Kommunes overordnede arbejde med internationalisering er beskrevet i kommuneplanen 2019-2031. Med denne handleplan for internationalisering sættes fokus på erhvervsområdet og på, hvordan Sønderborg Kommune kan støtte de lokale virksomheder i et internationalt perspektiv.

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Forord	5
Formål	6
To fokusområder	7
Spørgeskemaundersøgelse	
Tyskland	
Kina	
Samarbejdspartnere	9
Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland	
Indsatser	10
Tyskland	
Indsatser	12
Kina	



Forord



Sønderborg Kommune har Udsigt i Verdensklasse. Det er grundfortællingen i kommunen, og det gælder også i arbejdet med internationalisering. I Sønderborg Kommune ser vi ud over kommunegrænsen og har blik for betydningen af at leve i et globaliseret samfund.

På erhvervsområdet er det vores opgave at understøtte det lokale erhvervsliv bedst muligt – det gælder også i arbejdet med internationalisering. Det handler både om at støtte de lokale virksomheders eksportmuligheder og muligheder for at etablere afdelinger i andre lande, men også om at tiltrække større internationale virksomheder til området. Det gør vi i samarbejde med Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland.

Der er mere end 3.000 virksomheder i Sønderborg Kommune. De omsætter for tilsammen ca. 52 mia. kr. årligt og eksporterer ydelser til udlandet for 20 mia. kr. Det skal vi som kommune støtte op om, for det har stor betydning for den udvikling, vi også kan skabe her i kommunen.

Erhvervslivet i Sønderborg Kommune er alsidigt – fra store industrikoncerner til små og højt specialiserede virksomheder. Det betyder, at virksomhederne har mange forskellige behov, når det handler om at se ud i verden. I denne handleplan vil de små og mellemstore virksomheder (SMV'er) være i fokus. Det er de, fordi undersøgelser viser, at der er et særligt stort

potentiale i at øge SMV'ernes eksport og eventuelle etablering i andre lande. Derfor skal vi sammen med Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland være med til at sikre, at virksomhederne har de nødvendige forudsætninger for at bevæge sig ind på det internationale marked.

Gennem arbejdet mod målet om at være CO2-neutral kommune i 2029 har Sønderborg Kommune været med til at sætte bæredygtighed og grønne løsninger på den nationale og internationale dagsorden. Kommunen har i dag en højt specialiseret energiklynge, der beskæftiger op imod 3.000 mennesker. Med ProjectZero som omdrejningspunkt samarbejder vi på kryds og tværs om bæredygtige løsninger på globale klimaudfordringer, og de lokale virksomheder har meget viden og udviklet produkter, som efterspørges i hele verden. Det er en styrkeposition, som vi kan og skal udnytte i et internationalt perspektiv.

Sønderborgs styrkeposition viser sig også i placeringen af de nationale erhvervs-klynger, som fra 2021 skal være med til at bygge bro mellem virksomheder og forskere og dermed styrke samarbejde om innovation. Her er Sønderborg hovedsæde for Miljøteknologiklyngen og huser også afdelinger af både robotklyngen og energiteknologiklyngen. Et godt og stærkt samarbejde mellem virksomhederne og forskningsmiljøer er også med til at styrke virksomhedernes muligheder i et internationalt perspektiv.

Med handleplan for internationalisering skal der tages udgangspunkt i virksomhedernes konkrete behov. Derfor er der også i 2020 gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt virksomhederne, hvor virksomhederne har givet deres input til arbejdet med internationalisering.



Erik Lauritzen
Borgmester



Gerhard Bertelsen
Formand, Erhvervsudvalget

Formål

Handleplan for internationalisering skal være med til:

- At styrke virksomhedernes fokus på internationalisering og skabe bedre forudsætninger for, at virksomhederne kan bevæge sig ind på det internationale marked gennem viden og konkrete tilbud.
- At understøtte udviklingen i de lokale virksomheders eksportmuligheder og muligheder for at etablere afdelinger i andre lande med fokus på SMV'erne.
- At positionere Sønderborg som et bæredygtigt, innovativt og højteknologisk område og udbrede erfaringerne fra arbejdet med bæredygtighed og grøn teknologi i et internationalt perspektiv.
- At understøtte erhvervslivet og skabe lokale arbejdspladser ved at tiltrække internationale virksomheder til området.
- At videreudvikle Sønderborg til en turistdestination i særklasse, der også tiltrækker erhvervsturister fra hele verden.



To fokusområder

Erhvervsudvalget har prioriteret to fokusområder for handleplan for internationalisering: Tyskland og Kina.

Erhvervsudvalgets prioritering betyder, at der vil være fokus på at støtte virksomhedernes udviklingsmuligheder gennem konkrete prøvehandlinger rettet mod Tyskland og Kina. På baggrund heraf indsamles erfaringer, som på sigt kan understøtte en eventuel udvidelse af den samlede internationaliseringsindsats, så den også inkluderer andre lande.

Spørgeskemaundersøgelse

Sønderborg Kommune har i 2020 gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt virksomhederne i Sønderborg Kommune, hvor virksomhederne blandt er blevet spurgt til deres interesse for samhandel med Tyskland og Kina. 598 virksomheder har besvaret spørgeskemaundersøgelsen, hvilket udgør ca. 20 pct. af alle aktive virksomheder i kommunen.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen viser at:

37 pct. af de adspurgte virksomheder har i høj grad eller nogen grad interesse for samhandel med Tyskland

Det primære interesseområde for virksomhederne er eksport efterfulgt af import og nethandel. Virksomheder med interesse for samhandel med Tyskland har primært hovedbeskæftigelse inden for områderne:

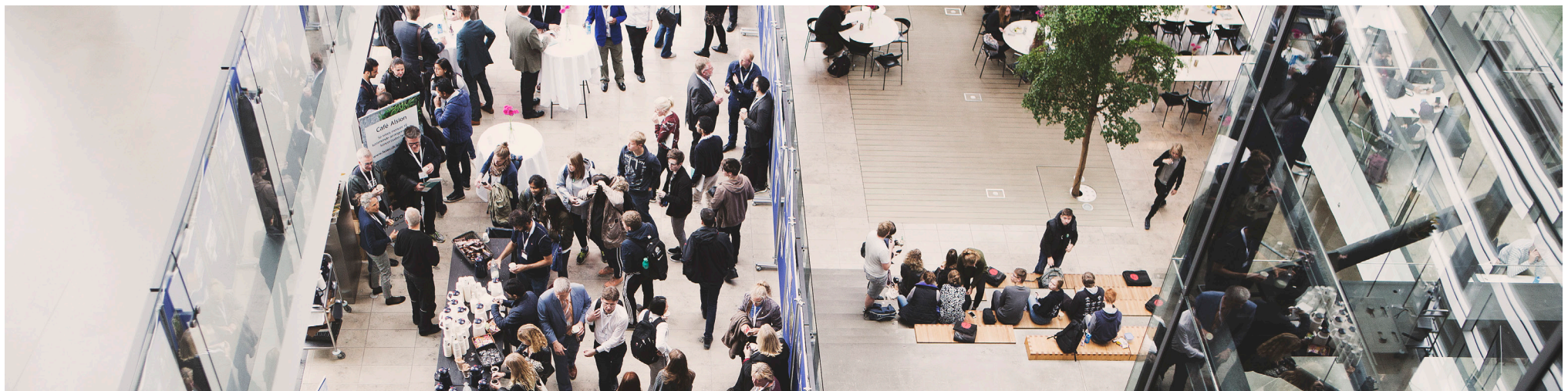
- Bank, finans, forsikring
- Detailhandel, butik, engroshandel, autohandel, autoværksted
- Fremstilling, produktion, industri
- Hotel, overnatning, café, restauration

15 pct. af de adspurgte virksomheder har i høj grad eller noget grad interesse for samhandel med Kina

De primære interesseområder for virksomhederne er eksport og import efterfulgt af nethandel. Virksomheder med interesse for samhandel med Kina har primært hovedbeskæftigelse inden for områderne:

- Fremstilling, produktion, industri
- Landbrug, råstofudvinding

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen vil blive inddraget i implementeringen af handleplanen.



Tyskland

Tyskland er Danmarks vigtigste handelspartner og største eksportmarked. For mindre danske virksomheder er Tyskland ofte både det første eksport-marked og adgangsporten til verdensmarkedet. Tyskland er derfor også et vigtigt fokusområde i forhold til at styrke erhvervslivet i Sønderborg Kommune i et internationalt perspektiv.

Sønderborg Kommune har en unik placering tæt på grænsen til Tyskland, og der er en stor tradition for at samarbejde hen over grænsen. Det gælder fx for områder som kultur, arbejdsmarked og uddannelse, men også på erhvervsområdet – og det er et samarbejde, der fortsat kan udvides og udvikles. For Sønderborg Kommune foregår samarbejdet blandt andet gennem Grænsetrekanten og Region Sønderjylland-Schleswig, og det er en styrke i samarbejdet, at mange i Sønderborg Kommune behersker det tyske sprog.

I et erhvervsperspektiv er grænseregionen kendetegnet ved gensidig adgang til nye markeder og et attraktivt arbejdsmarked. Med ca. 225.000 indbyggere er der i grænseregionen adgang til en arbejdskraft, der størrelsesmæssigt kan sammenlignes med en storby. Op imod 13.000 pendler over grænsen fra Tyskland til Danmark, hvoraf ca. 1.500 pendler til Sønderborg. Derfor kan samarbejdet hen over grænsen have stor betydning for virksomhederne i Sønderborg Kommune.

I grænseregionen er der igennem flere år opbygget kernekompetencer inden for industriel elektronik og mekatronik. Universiteterne og virksomhederne i Sønderborg, Flensborg og Kiel samarbejder for at udvikle nye løsninger inden for området. Samarbejdet er afgørende for at skabe udvikling og en stærk international profil.

Samarbejdet over grænsen er således kendetegnet ved, at der er mange styrker, der kan bygges videre på og videreudvikles i et internationalt perspektiv.

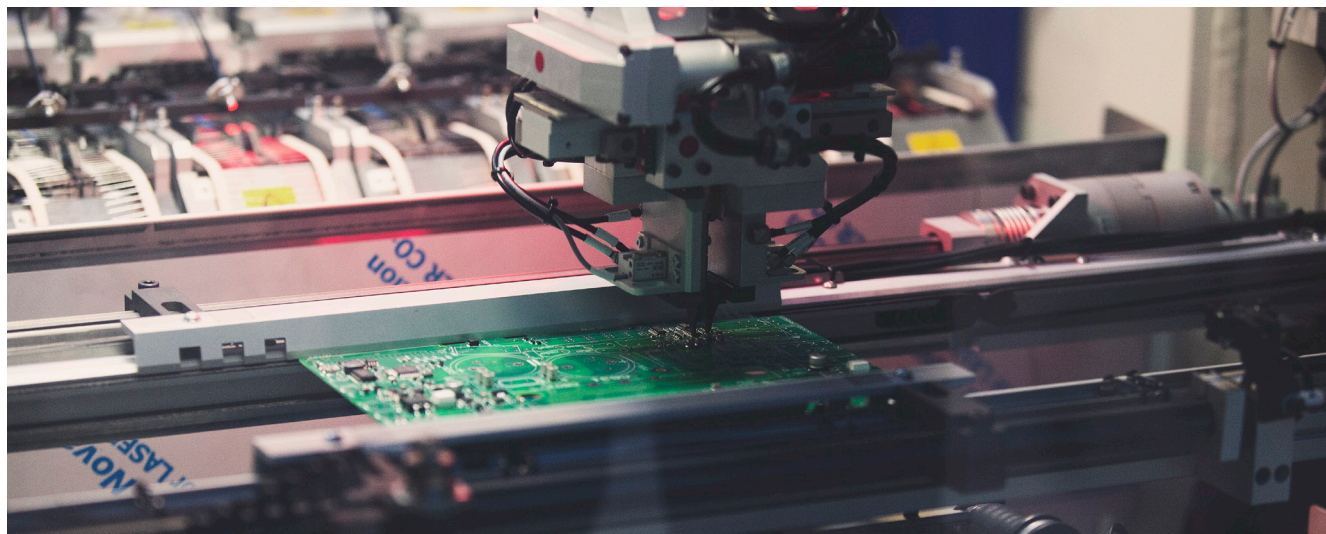
Kina

Sønderborg Kommune har siden 2012 haft bysamarbejder i Kina. Det internationale samarbejde har løbende udviklet sig, og kommunen har i dag samarbejdsaftaler med de tre kinesiske byer: Baoding, Haiyan og Jinan. Det primære fokus for bysamarbejderne er erhvervsrettet og er med til at støtte de lokale virksomheder, der har afdelinger i Kina eller ønsker at udvikle deres virksomhed i landet. For de lokale virksomheder kan det have afgørende betydning, at Sønderborg Kommune som officiel myndighed deltager og er med til at åbne dørene til det kinesiske marked.

Sønderborgs styrkeposition inden for grøn teknologi og bæredygtighed tiltrækker mange kinesiske delegationer til Sønderborg-området. Delegationerne besøger blandt andet ProjectZero, lokale virksomheder og rådhuset, når de er i Sønderborg. Det giver mulighed for at præsentere nogle af de store lokale udviklingsprojekter, arbejdet med at blive en

CO₂-neutral kommune og ikke mindst det gode samarbejde mellem virksomheder, uddannelsesinstitutioner og kommuner. Set i et fremadrettet perspektiv er der behov for en tættere opfølgning på det enkelte besøg, for på den måde at sikre, at besøgene er med til at bygge bro til det kinesiske marked for de lokale virksomheder.

Sønderborg Kommune afholder hvert år kinesiske dage i januar og februar måned. De kinesiske dage har et kulturelt fokus, hvor den kinesiske kultur præsenteres ved mange forskellige arrangementer. De seneste år er der i stigende grad blevet inddraget et erhvervmæssigt perspektiv i de kinesiske dage med afholdelse af arrangementer for lokale virksomheder med interesse for Kina. En fortsat udvikling af erhvervsarrangementer målrettet de lokale virksomheder skal være med til at styrke og øge virksomhedernes fokus på mulighederne for samhandel med Kina.

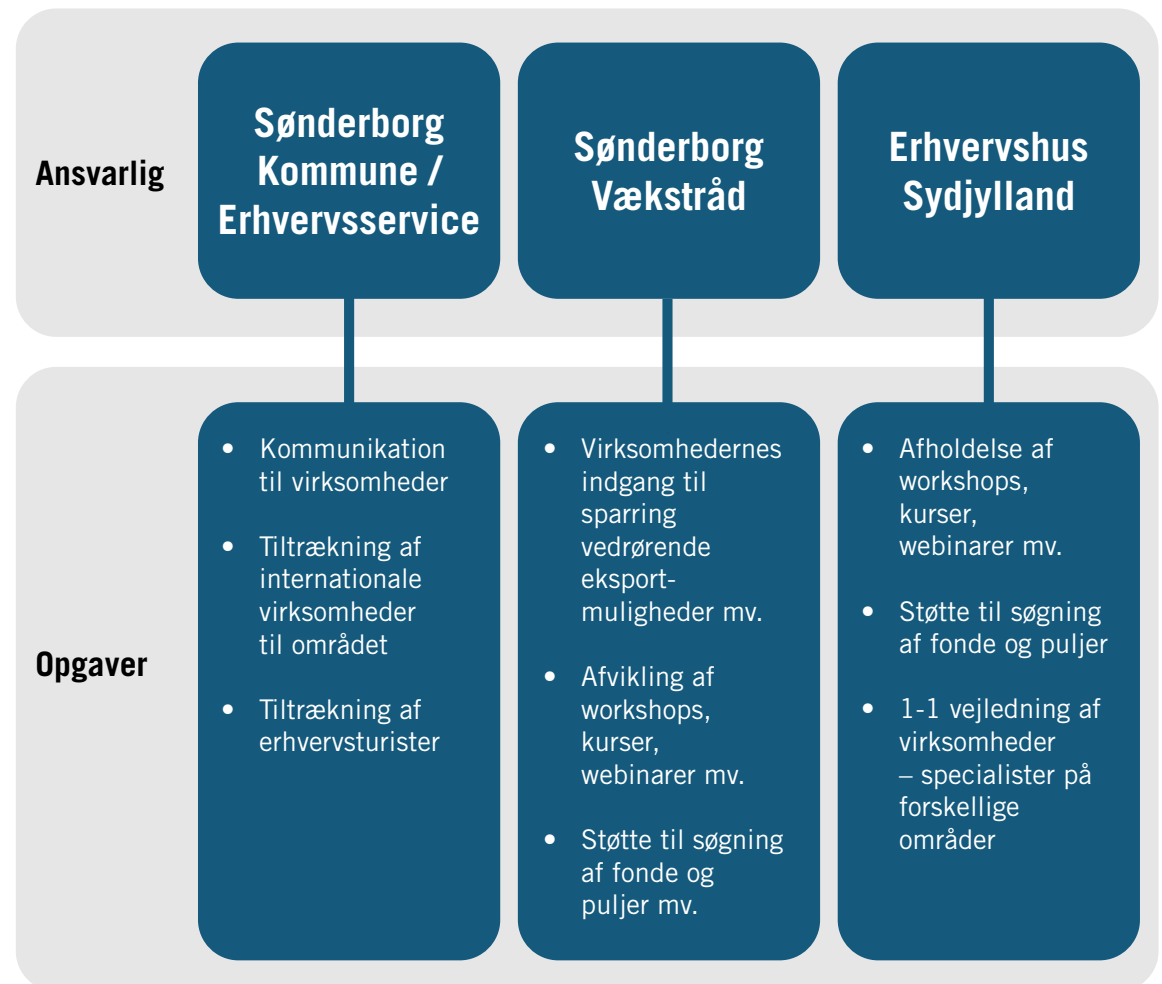


Samarbejdspartnere

Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland

Sønderborg Kommune samarbejder med Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland om at skabe et smidigt og sammenhængende erhvervsfremmesystem for de lokale virksomheder – det gælder også i arbejdet med internationalisering.

Samarbejdet med Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland er en forudsætning for at kunne give virksomhederne den nødvendige rådgivning og vejledning, hvis de har et ønske om at udvikle virksomhederne ud over landets grænser.



Indsatser

Tyskland

Indsats	Indhold/beskrivelse	Målsætning(er)	Ansvarlig
Kortlægning af virksomhedernes muligheder for udvikling i Tyskland	Sønderborg Vækstråd udarbejder en kortlægning af, hvilke redskaber og muligheder (organisationer, programmer, støtte-ordninger mv.) virksomhederne kan benytte sig af, hvis de vil eksportere til Tyskland/etablere sig i Tyskland. Udgangspunktet for kortlægningen er, at det skal være nemt for virksomhederne at komme i gang med en udviklingsproces rettet mod Tyskland.	Identificere og skabe et overblik over virksomhedernes muligheder og redskaber ved udvikling rettet mod Tyskland.	Sønderborg Vækstråd i samarbejde med Erhvervshus Sydjylland
Kortlægning af virksomheder med interesse i eksport/etablering i Tyskland	Sønderborg Vækstråd udarbejder en kortlægning af lokale SMV'er med interesse for eksport til Tyskland/etablering i Tyskland. Kortlægningen følges op af en opsøgende og afklarende kontakt til virksomhederne, hvor der blandt andet henvises til Erhvervshus Sydjylland. Som eksempel kan Hannover nævnes.	Identificere virksomheder med interesse for udvikling rettet mod Tyskland, herunder sikre henvisning til målrettet vejledning.	Sønderborg Vækstråd
Kommunikation målrettet SMV'er	Sønderborg Vækstråd og Sønderborg Kommune gennemfører en kommunikationsindsats/informationskampagne rettet mod lokale SMV'er med fokus på virksomhedernes muligheder for at få hjælp til at styrke og løfte eksporten til Tyskland ved deltagelse i blandt andet Erhvervshus Sydjyllands workshops og øvrige tiltag. Der tages udgangspunkt i konkrete cases, og kommunikationen sker blandt andet gennem nyhedsbreve udsendt af Sønderborg Vækstråd og Erhvervsservice.	Styrke kommunikationen af konkrete redskaber til virksomhederne.	Sønderborg Vækstråd i samarbejde med Erhvervsservice
Målrettede arrangementer	Der afholdes hvert år arrangementer for de lokale SMV'er med fokus på udviklingsmulighederne i Tyskland. Arrangementerne målrettes forskellige typer af virksomheder, blandt andet med eksport som et af temaerne.	Styrke virksomhederne viden og kompetencer i forhold til udvikling rettet mod Tyskland.	Sønderborg Vækstråd i samarbejde Erhvervsservice og Erhvervshus Sydjylland

Indsats	Indhold/beskrivelse	Målsætning(er)	Ansvarlig
Relationer/ samarbejder med tyske byer	Erhvervsudvalget var i februar 2020 på studietur til Nürnberg. På baggrund af erfaringerne fra studieturen undersøges mulighederne for bygge relationer til tyske byer i et erhvervmæssigt perspektiv. Gennem eventuelle bysamarbejder skal der arbejdes med, at flere tyske virksomhederne bliver opmærksomme på virksomhederne i Sønderborg-området og det danske/nordiske marked generelt.	Undersøge mulighederne for mere specifikke bysamarbejder og igangsætte eventuelle tiltag.	Erhvervsservice
Tiltrækning af tyske virksomheder til Sønderborg- området	Sønderborg Kommune arbejder med at tiltrække tyske virksomheder til Sønderborg-området. I den forbindelse vurderes relevansen af at udarbejde en tysk Toolbox, der kan være med til at øge tyske virksomheders interesse for området. Ved henvendelse fra tyske virksomheder påtager Sønderborg Kommune sig værtsrollen.	Tiltrækning af en eller flere tyske virksomheder til Sønderborg-området.	Erhvervsservice
Samarbejde mellem uddannelses- institutioner og virksomheder	Der er i grænseregionen etableret et samarbejde mellem universiteterne og virksomhederne i helholdsvis Sønderborg, Flensborg og Kiel. Med fortsat inddragelse af blandt andet ProjectZero arbejdes der videre med at styrke samarbejdet og områdets kernekompetencer inden for industriel elektronik og mekatronik. Endvidere undersøges det, hvordan samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og lokale virksomheder kan styrkes.	Styrke og udvikle samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder gennem konkrete projekter.	Sønderborg Vækstråd

Indsatser

Kina

Indsats	Indhold/beskrivelse	Målsætning(er)	Ansvarlig
Kina-netværk	Der er etableret et Kina-netværk på tværs af interessenter i Sønderborg-området, herunder virksomheder, uddannelsesinstitutioner, kommune m.fl. Sønderborg Kommune er tovholder på netværket, der som udgangspunkt mødes to gange i året.	Sikre koordinering og vidensdeling af indsatser rettet mod Kina.	Politik, Analyse og Kommunikation
Bysamarbejder og officielle besøg	Sønderborg Kommune understøtter lokale virksomheder gennem bysamarbejder og officielle besøg, herunder modtagelse af kinesiske delegationer på rådhuset. Ved officielle besøg på rådhuset påtager Sønderborg Kommune sig værtsrollen og sikrer så vidt muligt opfølgning på besøgene.	Understøtte virksomheder i situationer, hvor Sønderborg Kommune som officiel myndighed kan være med til at åbne døre og styrke virksomhedernes udviklingsmuligheder i Kina.	Politik, Analyse og Kommunikation
Temadage og kobling af virksomheder	Sønderborg Kommune afholder temadage for lokale virksomheder om mulighederne for udvikling i Kina, fx i forbindelse med de kinesiske dage. Som en del af temadagene vil der være fokus på at koble virksomheder, der allerede er etableret i Kina med virksomheder, der har interesse deri.	Styrke virksomhedernes viden og muligheder for udvikling i Kina.	Erhvervsservice i samarbejde med Sønderborg Vækstråd og Erhvervshus Sydjylland.

Indsats	Indhold/beskrivelse	Målsætning(er)	Ansvarlig
Samarbejdsaftale om udvikling af kinesiske kulturcentre	Sønderborg Kommune indgår i et samarbejde om udvikling af kinesiske kulturcentre med et dansk perspektiv. Formålet med samarbejdet er, at et eller flere kinesiske kulturcentre skal fremvise Sønderborg-området og derigennem være med til at promovere og åbne døre for det lokale erhvervsliv samt tiltrække kinesiske turister til Sønderborg Kommune.	Skabe muligheder for at fremvise Sønderborg-områdets styrker i Kina, og herunder give lokale virksomheder en indgang til markedet i Kina. Promovere Sønderborg som en turistdestination – også på erhvervsområdet - i Kina.	Politik, Analyse og Kommunikation i samarbejde med Erhvervsservice.
Samarbejde om konkrete projekter	Sønderborg Kommune støtter som officiel myndighed op om konkrete projekter og søgning af puljer/fonde i tilfælde, hvor virksomheder samarbejder med kinesiske byer om udvikling af produkter, eksport eller andet. Sønderborg Kommune vil altid foretage en vurdering af det enkelte projekt forud for en eventuel involvering i samarbejdet.	Støtte udviklingen af konkrete projekter som officiel myndighed.	Politik, Analyse og Kommunikation og Erhvervsservice.


Sønderborg
Udsigt i verdensklasse

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

T: 0045 8872 6400
post@sonderborg.dk

Sonderborgkommune.dk

